

רשימה נאיבית

סיפור ישראלי שלא נגמר

החקר של עצמה. דווקא האהבה והחמלה כלפי שמעון, נער הפנימייה, עוזרים לה להבין ולחזור אל חייה. אל אהבתה וערכיה.

אני תוהה. נגיד שהמדינה היא מוריה. אז אולי המדינה כמו מוריה סתם באמצע החיים. אולי כל העניין הוא שהיא מבולבלת, שואלת, מתלבטת. אולי גם המדינה, כמו מוריה, סתם בסטוץ עם המצב. אולי עוד מעט היא תפגוש את הנער המזרחי מהפנימייה, שמעון, שיעזור לה להבין את חייה, להבין את החמלה, להגדיר את ערכיה מחדש ולהשלים איתם.

התקווה. טקס בטירונויות של רם. גולני. מקבלים כומתה. צומת גולני. רק לפני שעה הם גמרו מסע של עשר שעות. עשרות ק"מ, הרוב בלילה. עכשיו הם שרים. רק לפני זמן כאבו את עומס המסע. עכשיו נראה שדווקא מפני כך, העוצמה של שירת התקווה חזקה.

להיות עם חופשי בארצנו. ארץ ציון ירושלים. סבתא צבייה מתרגשת. אוהבת. גאה. אחותי כואבת את כאב הגוף של רם. מסתכלת עליו. על הרגלים העייפות. רואה שהוא חזק. יציב. נרגעת ושרה בחזקה. נשמעת כמו בתפילה. למען הילד הקטן שלה. הנה, הפעם הוא חייל שלא ניזקק לה כשכואב לו. הוא שר וגאה בעצמו. רואים את שביעות הרצון שלו, שלה, בכל מילה. אחותי עדיין חרדה, אבל יש תקווה.

יש תקווה!

מכה קטנה. הגלגלים יוצאים. עדיין בטיסה. כמה טוב לחזור הביתה. נוחתים. הוראות. מה לעשות. מה לא לעשות. תודה שטסתם איתנו. מקווים שתחזרו שוב לטוס אל על. שאלתי את עצמי מתי אל על הפסיקה להיות שלי? מתי הטייס הפסיק להיות הטייס שלי? מתי המטוס הפסיק להיות שלי והפך להיות סתם כלי תחבורה? מתי אל על הפסיקה להבין שאני הבעלים, השותף, והפכה אותי ללקוח?

אולי גם מוריה. ההיא מ"מלכיה נרדמו כולם" של מירה מגן, היא בכלל סיפור.

המטוס עומד. אנחנו יורדים. אוטובוס. ברוכים הבאים לישראל. ביקורת דרכונים. מוצרי הדיוטי פרי. מזוודות. עדיין פרפרים בבטן כשעוברים על פני המסך גם שבתיק שלך יש רק כלי רחצה ובגדים מלוכלכים. ואז יוצאים. מלא אנשים. סיפור ישראלי שלא נגמר. מחפשים את המשפחה. חיבוקים, התרגשות.

בטיסה מגיעה גם קבוצת נוער. חזרו מפולין. גאים. מחוברים. חולצות משלחת. מלאי אנרגיה וחיוניות. דגלי ישראל בידיהם. מתכנסים בפינת אולם היוצאים. שרים את ההמנון. נראה לי שהם ממש עכשיו בוחרים. בוחרים להיות עם חופשי בארצנו, ארץ ציון ירושלים.

יש תקווה. נוסעים הביתה. ♦

טיסת אל על לתל אביב. חזרים מפולין. יום השואה, מצעד החיים. איציק ואני כבר גמרנו לסכם את המסע. לסכם את עבודתנו בתחנת הקבע בקראקוב. אני מתכנס אל עצמי, ואל הספר של מירה מגן "מלאכיה נרדמו כולם". ספר שאהבתי לקרוא. אהבתי את התובנות שבספר ואת מערכת יחסיה של מוריה עם שמעון. נער בפנימייה טיפולית עם חסכים רבים בחייו. שמעון מוצא את הדרך אל ליבה של מוריה בזמן של שאלות והתלבטות ועוזר לה, מבלי לדעת, לפתור אותן. מוריה עוזרת לשמעון להבין, שלמרות הכול, יש אהבה, חמלה, ערכים ושייכות. המטוס מתחיל בהנמכה לקראת נחיתה. נזכרתי בטיול הראשון שלי לחו"ל. טיול לאירופה. גיל 27. ארבעה חברים. ואני, בחור צעיר, באמצע הלימודים באוניברסיטה. בטיסה חזרה לקראת נחיתה, השמיעו את השיר של אילנית. כמה טוב לחזור הביתה, כמה טוב לחזור לכאן. התרגשתי כל כך. הרגשתי שייך. חלק ממשוהו כל כך יפה. פחדתי שגמר לי הרגע. הנוסעים הצטרפו לשירה. המטוס היה שלנו. הטייס היה שלנו. התכוננו לנחיתה בשדה התעופה שלנו. בארץ שלנו. לא ממש התעניינתי כמה הטייס מרווית. איך הארוחה באל על. זה שמיימיני וגם זה שמשמאלי היו אחיי. הכול היה גם שלי. גם הטוב, גם הפשלות.

ממה אני עוד מתרגש?

שאלתי. חשבתי. ממה אני עוד מתרגש. התקווה. ההמנון. "נפש יהודי הומייה. עין לציון צופייה. להיות עם חופשי..." טקס סיום השנה בתיכון של נעם. שרים התקווה. לא רק אני עומד מתוח ומתרגש. גם אחרים. עומד וסוקר את האנשים מסביב. המנהלת עומדת עמידה מתוחה ושרה, כך ששומעים. האם מתוקף תפקידה? ההורים עומדים ושרים. אולי רק נותנים דוגמה אישית לילדים. נעם שלי שרה וטוב לה עם זה. נראה לי שחשוב להם לשיר. הם מאמינים בתקווה.

סוף טקס יום השואה בקראקוב, פולין. דני שר התקווה. אנשי "צוות", גמלאי צה"ל, מבוגרים. לובשים מדים שנותנים להם ענדה וחשיבות. מזכירים ימים של פעם. עומדים ושרים במלוא הכוח, במלוא העוצמה. נראה כאילו בעוצמת שירתם תלויה המדינה. אחריות כבדה. הנוער נידבק בשירתם. רחוק מהבית כל אחד מרגיש כאילו הוא המדינה.

יש תקווה.

מה קרה שאיבדנו את הסולידריות? איזה מנגנון דפוק יצרנו שהטובים לא רוצים להיות המנהיגים? איזה עוד מנגנונים יש לנו כדי ליצור את המשותף? את הסולידריות? האם ההמנון מספיק? פעם היה לנו את הצבא שיצר את היחד.

מוריה, של מירה מגן, פוגשת באמצע החיים את נגן הרחוב, ואלרי. היא בורחת מעצמה ומחייה ופורצת אל

מבט דרומי

>>

איתן מזרחי
מא"ז דרום

מה קרה שאיבדנו את הסולידריות? איזה מנגנון דפוק יצרנו שהטובים לא רוצים להיות המנהיגים? איזה מנגנונים עוד יש לנו כדי ליצור את המשותף?

